

Warszawa, dnia 13 lipca 2017 r.

Sygn. akt VI Ka 387/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Anita Jarząbek - Bocian

Sędziowie: SO Małgorzata Bańkowska

SO Ludmiła Tułaczko (spr.)

protokolant: p.o. protokolanta sądowego Renata Szczegot

przy udziale prokuratora Anny Radyno - Idzik

po rozpoznaniu dnia 13 lipca 2017 r. w Warszawie

sprawy Z. F., syna E. i A., ur. (...) w O.

skazanego wyrokiem łącznym

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku

z dnia 28 grudnia 2016 r. sygn. akt II K 622/15

uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 572 k.p.k. umarza postępowanie o wydanie wyroku łącznego wobec skazanego Z. F.; wydatkami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. L. kwotę 147,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu skazanego w postępowaniu odwoławczym oraz podatek VAT.

SSO Ludmiła Tułaczko SSO Anita Jarząbek - Bocian SSO Małgorzata Bańkowska

Sygn. akt VI Ka 387/17

UZASADNIENIE

Z. F. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

I. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 4 lipca 2006 roku, w sprawie sygn. akt V K 461/06 za czyn z art. 178a § 2 k.k. w zb. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 8 maja 2006 roku na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres 3 (trzech) lat; na podstawie art. 42 § 1 i 2 k.k. orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym i rowerów na okres 3 lat, na podstawie art. 49 § 2 k.k. przeczono na rzecz Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w O. ul. (...) świadczenie pieniężne w kwocie 500 złotych;

II. Wyrokiem Sadu Rejonowego w Otwocku z dnia 20 listopada 2006 roku, w sprawie sygn. akt V K 941/06 za czyn z art. 178a § 2 k.k. w zb. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełniony w dniu 28 sierpnia 2006 roku, na karę grzywny w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda stawka; na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono na poczet kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 28.08.2006r.,

uznając karę grzywny za wykonaną w wymiarze 2 (dwóch) stawek dziennych grzywny, na podstawie art. 42 § 1 i 2 k.k. orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym oraz rowerów na okres 2 lat, na podstawie art. 49 § 2 k.k. zasądzono na rzecz Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w O. ul. (...) świadczenie pieniężne w kwocie 300 złotych, na podstawie art. 50 k.k. podano wyrok do publicznej wiadomości w prasie lokalnej; postanowieniem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 15 stycznia 2008 roku umorzono spłatę reszty kary grzywny;

III. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 21 lutego 2011 roku, w sprawie II K 1269/10 za czyn z art. 178a § 1 k.k., popełniony w dniu 7 grudnia 2010 roku, na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres 2 (dwóch) lat, na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzono karę grzywny w wymiarze 110 (stu dziesięciu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda stawka, , na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku, postanowieniem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 27 marca 2012 roku sygn. akt Ko 181/12 orzeczono wykonanie kary zastępczej 55 dni pozbawienia wolności za nieuiszczoną karę grzywny (09.12.2012-01.02.2013 roku), postanowieniem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 22 lutego 2013 roku sygn. akt Ko 18/13 zarządzono wykonanie pozbawienia wolności i ustalono, że kara ta uległa skróceniu o okres 110 dni odpowiadający liczbie 110 stawkom dziennym grzywny wykonanych w formie zastępczej kary pozbawienia wolności;

IV. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 8 sierpnia 2011 roku, w sprawie sygn. akt II K 359/11 za czyn z art. 278 § 1 i 5 k.k., popełniony w dniu 12 lutego 2011 roku, na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. warunkowo zawieszono na okres próby 3 (trzech) lat, zaś na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzeczono karę grzywny w wymiarze 20 (dwudziestu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda stawka; w dniu 29 stycznia 2012 roku wykonano karę grzywny, postanowieniem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 10 stycznia 2013 roku sygn. akt Ko 1316/12 zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności- utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie z dnia 28 lutego 2013 roku sygn. akt VI Kzw 113/13;

V. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 15 września 2011 roku, w sprawie sygn. akt II K 11/11 za czyny:

- z art. 278 § 1 i 5 k.k. popełniony w okresie od kwietnia 2010 roku do dnia 20 października 2010 roku na karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzeczono karę grzywny w wymiarze 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda stawka;
- z art. 278 § 1 i 5 k.k. popełniony w dniu 11 lutego 2011 roku na karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzeczono karę grzywny w wymiarze 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda stawka;

na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 i 2 k.k. orzeczono karę łączną 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności, oraz karę łączną grzywny w wymiarze 70 (siedemdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda stawka, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. wykonanie kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres 3 (trzech) lat; postanowieniem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 7 lutego 2013 roku sygn. akt Ko 156/13 zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;

VI. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 8 października 2012 roku, w sprawie sygn. akt II K 134/12 za czyn z art. 278 § 1 i 5 k.k., popełniony w dniu 4 stycznia 2012 roku, na karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. warunkowo zawieszono na okres próby 3 (trzech) lat, zaś na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzeczono karę grzywny w wymiarze 120 (stu dwudziestu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda stawka; postanowieniem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 4 lutego 2015 roku sygn. akt Ko 827/14 zamieniono pozostałą do uiszczenia karę grzywny na 11 miesięcy pracy społecznie użytecznej w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

VII. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 29 listopada 2013 roku, w sprawie sygn. akt U K 801/12 za czyny:

- z art. 284 § 2 k.k. popełniony w okresie od kwietnia 2011 roku do dnia 2 lipca 2012 roku na karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzeczono karę grzywny w wymiarze 60 (sześćdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda stawka;
- z art. 284 § 2 k.k. popełniony od października 2011 do kwietnia 2012 roku na karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzeczono karę grzywny w wymiarze 60 (sześćdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda stawka;

na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 i 2 k.k. orzeczono karę łączną 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, oraz karę łączną grzywny w wymiarze 80 (osiemdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda stawka, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. wykonanie kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres 3 (trzech) lat;

VIII. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 16 czerwca 2016 roku, w sprawie sygn. akt II K 582/15 za czyn z art. 207 § 1 k.k., popełniony w okresie od 2012 roku do 25.06.2016 roku, na karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności polegającego na obowiązku pozostawania w miejscu stałego pobytu lub innym wyznaczonym miejscu, z zastosowaniem systemu dozoru elektronicznego w wymiarze 35 godzin w stosunku tygodniowym i 5 godzin w stosunku dziennym w godzinach 15:00-20:00; Postanowieniem SR w Otwocku z dnia 5.12.2016r. sygn. wstrzymano wykonanie kary 6 miesięcy ograniczenia wolności,

Sąd Rejonowy w Otwocku na mocy wyroku łącznego z dnia 28 grudnia 2016r. w sprawie o sygn. II K 622/15 orzekł:

1. rozwiązał kary łączne orzeczone wobec skazanego Z. F. wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku w sprawie U K 801/12,
2. na podstawie art. 85 § 1, 3 k.k. i art. 86 § 1 k.k., art. 87 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 8 października 2012 roku, w sprawie sygn. akt II K 134/12, wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 29 listopada 2013 roku, w sprawie sygn. akt II K 801/12 oraz karę ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 16 czerwca 2016 roku, w sprawie sygn. akt II K 582/15 i wymierzył skazanemu Z. F. karę łączną 2 (dwóch) lat i 3 (miesiące) miesięcy pozbawienia wolności;
3. na podstawie art. 85 § 1, 3 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył kary grzywny orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 29 listopada 2013 roku, w sprawie sygn. akt II K 801/32 i wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 16 czerwca 2016 roku, w sprawie sygn. akt II K 582/15 i wymierzył skazanemu Z. F. karę łączną grzywny w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych określając wysokość jednej stawki dziennej grzywny na kwotę 10 (dziesięć) złotych,
4. w części nie podlegającej łączeniu wyroki Sądu Rejonowego w Otwocku, wyrok Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 8 października 2012 roku, w sprawie sygn. akt II R 134/12, wyrok Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 29 listopada 2013 roku, w sprawie sygn. akt II K 801/12 i wyrok Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 16 czerwca 2016 roku, w sprawie sygn. akt II K 582/15 pozostawił do odrębnego wykonania,
5. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w sprawach Sądu Rejonowego w Otwocku sygn. akt V K 461/06, Sądu Rejonowego w Otwocku sygn. akt V K 941/06, Sądu Rejonowego w Otwocku sygn. akt II K 1269/10, Sądu Rejonowego w Otwocku sygn. akt II K 11/11, Sądu Rejonowego w Otwocku sygn. akt II K 359/11,
6. zasądził na rzecz adwokata W. L. kwotę 120 (stu dwudziestu) złotych tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną skazanemu z urzędu, którą polecił wypłacić po powiększeniu o podatek od towarów i usług;

na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego w całości od kosztów sądowych obciążając wydatkami Skarb Państwa.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli prokurator oraz skazany.

Skazany zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

- dokonanie błędnych ustaleń faktycznych polegających na nieprawidłowym połączeniu wyroku z dnia 8 października 2012 r. w sprawie II K 134/12 gdyż minął już okres próby uprawniającej do zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności,

- w sprawie II K 801/12 okres próby minął w dniu 29 listopada 2016r. Sąd I instancji rozwiązał karę łączną w sprawie II K 801/12 natomiast w uzasadnieniu Sąd zważył, że zgodnie z art. 85 § 2 k.k. w skład kary łącznej wchodzi również kara łączna orzeczona wobec tej samej osoby wcześniej, kara ta nie podlega rozwiązaniu i ma być połączona z innymi karami w takiej samej postaci w jakiej została orzeczona.

- wyrokiem II K 582/15 za czyn z art. 207 §1 k.k. został skazany na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na obowiązku pozostania w miejscu stałego pobytu z zastosowaniem dozoru elektronicznego oraz na podstawie art. 34 § pkt 3 k.k. stosując art. 4 § 1 k.k. zobowiązany do poddania się terapii uzależnień.

W uzasadnieniu Sąd zważył, że niemożliwe jest jednoczesne wykonanie kary pozbawienia wolności i kary ograniczenia wolności. Kary te ulegają połączeniu w karę łączną. W takim przypadku przekształca się 1 miesiąc ograniczenia wolności na 15 dni pozbawienia wolności. W uzasadnieniu Sąd nie poinformował go czy zastosowano względem niego taką możliwość. System dozoru elektronicznego jest karą zastępczą. Nie ma podstaw do łączenia kar zastępczych. Nie ma podstaw do łączenia kar zastępczych ani ze sobą ani z karami zasadniczymi.

- Skazany zarzuca, że Sąd I instancji nie wziął pod uwagę stanu jego zdrowia. Do apelacji dołączył dokumentację lekarską i wniósł o zastosowanie art. 89 § 1 b k.k.

i złagodzenie kary.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator, który zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść skazanego. Prokurator zarzucił na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k., art. 437 § 1 i 2 k.p.k. i art. 438 pkt 3 k.p.k.

– błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, a polegający na tym, że Sąd orzekający w pkt 3 wyroku połączył kary grzywny orzeczony wyrokiem sygn. II K 801/12 i wyrokiem sygn. II K 582/15 i wymierzył skazanemu karę łączną grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda stawka, gdy wyrokiem w sprawie o sygn. II K 582/15 nie orzeczono w ogóle kary grzywny.

W konkluzji prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje zawierają słuszne zarzuty i doprowadziły do uchylenia zaskarżonego wyroku na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. oraz umorzenia postępowania o wydanie wyroku łącznego wobec skazanego Z. F.. Podstawą umorzenia postępowania stanowi art. 572 k.p.k., bowiem należy stwierdzić brak podstaw do wydania wyroku łącznego. Do takiego wniosku Sąd odwoławczy doszedł analizując treść prawomocnych wyroków wydanych wobec skazanego Z. F.. Przy czym należy zaznaczyć, że sytuacja prawna skazanego zmieniła się w stosunku

do stanu prawnego z okresu orzekania Sądu I instancji. Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 2 lutego 2017r. /sygn. Ko 913/16/ czyny opisane w punkcie I i II i wyroku wydanego przez ten Sąd w sprawie sygn. II K 801/12 stanowią obecnie wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. Wobec powyższego Sąd Rejonowy w Otwocku umorzył także postępowanie w sprawie wykonania kary łącznej grzywny orzeczonej przedmiotowym wyrokiem. Wymienione postanowienie zapadło na skutek zmiany wartości najniższego miesięcznego wynagrodzenia od dnia 1 stycznia 2017r. i czyny przypisane tym wyrokiem ze względu na to, że kwota szkody nie przekroczyła wartości 1/4 miesięcznego wynagrodzenia stały się wykroczeniami. Treść tego postanowienia Sąd odwoławczy uwzględnił z urzędu, na korzyść

skazanego. Poza tym za zasadne należało uznać zarzuty zawarte w apelacji prokuratora o pomyłce Sądu I instancji w zakresie orzeczenia kary łącznej grzywny, bowiem w wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku sygn. II 582/ 15 grzywna nie została w ogóle orzeczona. Również za słuszny Sąd odwoławczy uznał zarzut zawarty w apelacji skazanego, bowiem ze względu na upływ okresu próby i dalszych 6 miesięcy niemożliwe stało się zgodnie z art. 75 § 4 k.k. zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej z warunkowym zawieszeniem wykonania w sprawie Sądu Rejonowego w Otwocku sygn. II K 134/12. Okres próby i dalsze sześć miesięcy upłynął w dniu 16 kwietnia 2016r. czyli jeszcze przed datą wydania zaskarżonego wyroku łącznego. W tym zakresie Sąd odwoławczy powołuje się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2017r. sygn. III KK 72/17 /LEX nr 2271448/ stwierdzający, że: „wydaniu wyroku łącznego sprzeciwia się sytuacja, gdy kara, wymierzona za pozostające w zbiegu realnym przestępstwo, w czasie orzekania w przedmiocie kary łącznej nie mogła być już wykonana i nigdy do wykonania nie może zostać wprowadzona. Taka sytuacja niewątpliwie zachodzi w przypadku określonym przez art. 75 § 4 k.k., tj., gdy upłynie 6 miesięcy od zakończenia okresu próby”. Tak więc, wyroki połączone przez Sąd I instancji węzłem kary łącznej nie spełniają kryteriów z art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. W niniejszej sprawie zgodnie z art. 4 § 1 k.k. jako względniejsze zostały zastosowane przepisy obowiązujące po dniu 1 lipca 2015r. Do takiego rozstrzygnięcia uprawniał fakt wydania ostatniego wyroku wobec skazanego po tej dacie. Zastosowanie przepisów obowiązujących obecnie umożliwiłoby łączenie kar podlegających wykonaniu, a przez to skazany mógł liczyć na wcześniejsze opuszczenie zakładu karnego. Jednak ze względu na to, że wyrok w sprawie II K 801/12 w fazie wykonywania uległ przekształceniu oraz z uwagi na to, że w sprawie II K 134/14 zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności stało się już niemożliwe na skutek upływu okresu próby i dalszych 6 miesięcy, do wykonania pozostała kara 6 miesięcy ograniczenia wolności orzeczona w sprawie sygn. II K

582/ 15 i kara grzywny orzeczona w sprawie II K 134/12. Na mocy art. 87 § 1 i 2 k.k. nie łączy się kary ograniczenia wolności z karą grzywny. Pozostałe kary zostały już wykonane przez skazanego, który w dniu 20 maja 2017r. opuścił zakład karny. Zarzuty zawarte w apelacji skazanego, poza wymienionymi, nie miały wpływu na rozstrzygnięcie Sąd odwoławczy. Niemniej jednak należy przyznać rację skarżącemu o konieczności przeliczenia kary ograniczenia wolności w przypadku łączenia jej z karą pozbawienia wolności, zgodnie z art. 87 § 1 k.k. W zaskarżonym wyroku Sąd I instancji nie przeliczył tej kary w sposób prawidłowy. Także rozwiązanie kary łącznej orzeczonej wyrokiem II K 801/12 było nieprawidłowe, z uwagi na treść art. 85 § 2 k.k. Powyższe rozważania prowadzą do wniosku o braku podstaw do wydania wyroku łącznego i konieczności umorzenia postępowania w tym zakresie. Rozstrzygnięcie o kosztach znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 632 pkt. 2 k.p.k. O kosztach obrony z urzędu Sąd odwoławczy orzekł na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy o adwokaturze tj. 21.11.2016r. /Dz.U. 2016.1999/

SSO Ludmiła Tułaczko SSO Anita Jarząbek -Bocian SSO Małgorzata Bańkowska